

GAZETA LWOWSKA.

Czwartek

N°. 130.

3. listopada 1836.

WIADOMOŚCI HRAJOWE.

Ze Lwowa. —

Dnia 2. listopada o godzinie 12tęj w południe ozwała się z ganku nowo wybudowanej wieży ratuszowej muzyka, i przez to samo ogłosiła, iż odąd na tej wieży odbywać się będzie straż dla bezpieczeństwa stolicy; poczem wybito dwunastą, na znak, iż już na wołoskiej cerkwi godziny wygłaszane nie będą. Przeznaczony na tę ratuszną wieżę zegar (jak słychać), wkrótce ma być ukończonym.

— Z Wiednia. —

NN. Cesarstwo Ichmość postanowili zakończyć swój tegoroczny pobyt letni i dnia 27go października w najpożądanejszym zdrowiu powrócili z c. k. zamku w Schönbrunn do rezydencji w stolicy.

JCKMość w skutek dyplomu, wydanego z połączonej nadwornej kancelarii, a własnoręcznie podpisanego, raczył najłaskawiej, w tym przeciągu czasu zmarłemu, galicyjskich dóbr właścicielowi, Józefowi ze Zmigroda Stadnickiemu na Niemirówie, tytuł hrabiego potwierdzić.

JCKMość raczył najłaskawiej podestę w Breścia, Bartłomieja Conte Fenaroli, przez wzgląd na osobliwe jego zasługi podczas grasującej cholery w Brescii, kiedy dawał dowody niezmordowanej gorliwości wawoim urządzie, odwagi i ciągłej pieczołowitości ku ubogim i chorym, ozdobić orderem żelaznej korony trzeciej klasy.

Dokończenie zmian zaszytych w c. k. wojsku :

Antoni Gilvazy kapitan i wice dyrektor graniczny budownictwa w Banacie, został granicznym dyrektorem budownictwa tamże, ze stopniem majora, przywiązany do tego urzędu.

Jan de Minsinger, kapitan i graniczny wicedyrektor budownictwa, na połączonej banacko-warasadyńskiej karlstadzkiej granicy, otrzymał stopień majora *ad honores* i dodatek do pensyi.

Pensyonowanymi są:

Wilhelm Fryderyk Breitschwert, pułkownik i komendant komisji ubiorczej w Pradze.

Frańciszek Schmidt, podpułkownik z pułku piechoty hrabiego Lilienberg n. 18, w stopniu i z pensją pułkownika.

Majorowie: Antoni Hainbach i Frańciszek Hutzenreiter de Glirzendorf z czeskiego garnizonowego artylerii dystryktu, ze stopniem podpułkownika i pensją; Ludwik de Nava, z pułku piechoty hr. Nugent n. 30, ze stopniem podpułkownika i dodatkiem do pensyi, i Józef Angelaki, komendant twierdzy w Munkaczu.

Kapitanowie: Henryk Beichel, z dalmackiego, a Ignacy Wunseitig z weneckiego garnizonowej artylerii dystryktu, ze stopniami majorów i pensją; wreszcie Józef Fernolay z pułku piechoty Cesarza Alexandra n. 2, i Józef de Marini, kapitan placu w Medyolanie, ze stopniem majorów.

— Z Węgier. —

Wiadomości z Karłowic z dnia 4. października zwiastują co następuje: Wczoraj w południe przybyła tu, oczekiwana według doniesień z Zemlina księżniczka serbaska Lubica, małżonka j. ks. mości księcia serbaskiego Miłosa, ze znakomitym dworem. Odbyła ona kontumacyję w Zemlinie i bawiła przez kilka dni tamże u swojej córki najstarszej, zaślubionej panu Baicz. Udała się teraz do swojej młodszej córki, zaślubionej obywatelowi w Macedonii banatskiej pu. Nikolicz, obrała zaś dalszą drogę przez Karłowice, aby się mogła widzieć z Jego Excelencyją Arcybiskupem i Metropolitą Stefanem Stratymirowiczem z Kulpina, którego imię czczono jest w całej Serbii. W jej towarzystwie znajdowało się dwóch jej synów Milau i Striwa (Szczepan), wraz z ich nauczycielem panem Zoricz, jej córka starsza pani Baicz z Zemlina, wielu oficerów serbaskich, jej domowy sekretarz, który był uczniem karłowickiego gimnazjum, i w. i. Jego Exc. Arcybiskup wysłał na przeciw niej na granicę gminy swój sześciokonny przepyszny powóz. Księżna wysiadła z swoim dworem na wielkim dziedzińcu gościnnego domu Zamfirowicza, na placu głównym, a przebrawszy się, udała się wraz z dworem do Arcybiskupa, który na jej przybycie wyprawił uroczystą ucztę otrydziestu i czterech daniach. Wieczorem dawał J. Exc. dla księżnej i jej dworu świetną wieczerzę. Dziś rano odjechała księżna przez Peterwardyn

do Nowego Sadu, gdzie śniadała u czcigodnego Biskupa Stankowicza.

Według późniejszych doniesień z 7go t. m., Jego Exc. Arcybiskup i Metropolita Stefan Stratymirów umarł nagle i niespodzianie w nocy tego samego dnia jeszcze, w którym przyjmował jako gospodarz małżonkę księcia Miłosza, to jest w nocy z 4. na 5. wkrótce po godzinie 12. na apoplexyję.

Podług dokładnego wyszczególnienia w Hazal Tudósitasok królewskie wolne miasto Szegedin nawiedzone było po czwarty raz pożarami w miesiącu wrześniu, wtenczas, gdy jego mieszkańcy po jedenaście poprzednich pożarach, które 140 domów w perzynę zagrzebały, ledwo co wolno oddychać poczynali.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Podług wiadomości z Nowego Yorku, umieszczonych w dziennikach angielskich, cena beczki maki w Stanach Zjednoczonych podniosła się na 10 dolarów. Sądzone, że do zaspokojenia niedostatku na amerykańskim targu potrzebnym jest dowóz z Europy najmniej 1,200,000 kwarterów zhoża. Nie potrzebujemy rozstrząsać się nad ważnością tej wiadomości, nad wpływem jej na giełdę i na wartość pieniędzy. — Dwanaście państw zakazało bankom swoim, wydawania banknotów niższej wartości pięciu dolarów.

Portugaliaja.

— Z Lizbony d. 9. paźdz. —

Z odejściem tych wiadomości następujące angielskie okręty liniowe stały na Tagu: Hastings, Malabar, Eudymion, Cornwallis, Pearl i Talavera. — Ostatni ten tylko co przypłynął z Vigo i przed placem Rocio zarzucił kotwicę, która to nadszpiegowana okoliczność, łącznie z wylądowaniem 350 żołnierzy od marynarki na przeciwnym brzegu przy Caçillas, którzy odbywali ćwiczenia wojskowe na lądzie, sprawiło wielkie wrażenie w całym mieście, szczególniej, gdy w tej chwili rozbiegła się pogłoska, jakoby królowa miała zamiar udania się na pokład, którego z angielskich okrętów. — Wszyscy ministrowie zgromadzili się przeto do pałacu, i zaklinali j. k. m. nie takiego nieprzedsiębrać, co by mogło przyprowadzić naród do anarchii, i krwi rozlewu. — D. 6. wieczor rozszła się była pogłoska w Lizbonie, iż miano odkryć spisek na obalenie konstytucji z r. 1820 ukonowany przez tenże sam piąty pułk strzelców, który sobie najdzielniej w ogłoszeniu onęj poczynił, a który właśnie co odebrał rozkaz wyruszenia przeciw miguelistom, dowodzonym przez Remeschido w Algarbii. Wiele osób mianych w podejrzaniu o przekupywanie żołnierzy tego pułku,

wzięto do więzienia, pułkom liniowym kazano niewychodzić z koszar, a gwardya narodowa aż do północy stała pod bronią. —

Niedowiedziano się dotąd nic pewnego o tym wypadku, — a tymczasem piąty pułk d. 8. rano popłynął do Belem w Algarbii.

Hiszpanija.

Paryżkie dzienniki z dnia 19go października (które Dostrzegacz Austrijski przez nadzwyczajną sposobność otrzymał), ogłaszają wiadomości z Madrytu aż do 13go t. m. W stolicy nic ważnego nie zasłało, a o działaniach wojennych w Andaluzji, w wiadomościach tych nie masz żadnej wzmianki. Na giełdzie paryżkiej dnia 19. rozszła się była pogłoska, iż Gomez wszedł do Granady, gdzie trzech najznakomitszych mieszkańców, a między nimi syna znanego Beltran de Lys, rozstrzelać kazał, w odwet tego, iż jeden z jego towarzyszy broni, Villa Loboz, którego pojmano w Rordowie, rozstrzelany został przez tamiecznych gwardziatów.

Podług raportu jeneralnego kapitana Nowej Kastylii z Valladolidy z d. 8. października, brygadyer Sanz opuścił dnia 5. t. m. Grado i z wojskiem swoim, które, jak ów raport głosi, w nienajświetniejszym zostawało stanie, udał się gościńcem przez Salas do Galicji, gdzie tamieczny jeneralny kapitan (o czem w swoim czasie, w chwili wyprawy Gomeza, także zapewniano), gotuje się na nich z dobrą przypieczką. Eskadra kontr-admirała Ilugon dnia 6. t. m. stanęła przed portem barcelońskim. Podług nowego madryckiego dziennika »Klarsarz« jeneralny kapitan wyspy Kuby jenerał Tacón wzbraniał się, złożyć przysięgę na konstytucję z r. 1812; okoliczność ta nie najlepiej się podoba wierzytelom, odkazanym do przychodów z tej wyspy.

Journal des Debats dodaje do telegraficznej depeszy (udzielonej w ostatnim numerze Gaz. n.), z Bajonny z 16go wieczór następujące objaśnienia: »Alcala la-Real, gdzie Gomez wszedł d. 6., jest małą miejsciną na pół-drogi z Kordowy do Granady. Cała odległość między dwoma temi miastami wynosi osiemnaście mil hiszpańskich, które czynią około 25 *lieu* francuzkich. — Najnowsze depesze »gadają się z onegdajszą, która donosiła o wejściu Gomeza do Baeny i jego możliwem spotkaniu się na tym punkcie z kolumną ochotników gwardyi narodowej z Malagi, dowodzonej przez Escalantego. Zdaje się, że Gomez wyruszył przeciw tej kolumnie i że ją pobił, albo że ona za zbliżeniem jego cofnęła się, ponieważ widzimy, że karliści weszli do Alcala-la-Real, które to miasteczko leży cztery *lieu* dalej za Baeną na gościńcu do Granady.

Nie podlega to żadnej wątpliwości, iż Gomez d. 1. października był w Kordowie, przez trzy dni trzymając to miasto w swojej mocy. Ochotnicy gwardyi narodowej zamknęli się z działami w byłym pałacu inkwizycji i w drugim gmachu zwanym la Carraola; zwiérzchności także się tam schroniły, przyczém cały skarbiec, złote i srebrne naczynia bogatej katedry, jak i inne kosztowności, tamże przechowane zostały. Do różnych środków obrony, jakich użyto w biegu tych zdarzeń, był i ten, że pojmano wszystkich najznakomitszych karlistów w mieście i przewieziono ich do pałacu inkwizycji, aby w razie potrzeby za zakładników służyć mogli. — Gomez posunął swoją straż przednią na gościńcu do Sewilli, potem zwrócił się na bok i poszedł gościńcem do Granady. Nie bądźcie czemu się dziwić, jeżeli także wejście do Granady, którą zapewne tak jak Kordowę ze środków obrony ogołocą zastanie; jednakże twierdza Alhambra panująca nad miastem utrudnia zajęcie onegoż. Nie rachujemy tutaj na maurytańskie wieże i mury miasta, ponieważ wszędzie Gomezowi otwierają się bramy, chociaż inną nie prowadzi z sobą broni, prócz dwóch małych dwufuntowych działek, które na młotach wozu. — Alaix był 6go w Andujar, Gomez wyprzedzał go jeszcze o trzy dni marszu; to jednakże było dośyć, aby dopiął swego zamiaru, a który do tego dąży, aby konstytucjonistów bez przestanku trapić, prowincyje, przez które przechodzi, niszczyć, mieszkanców demoralizować, z miast kontrybucyje wyciągać, słowem, rząd ze wszystkich źródeł krajowych ogołocić i wszystkie siły wojenne w nieczynności utrzymać. — Gomez rozpuścił pogłoskę, iż zamysła się udać ku południowej granicy Kastylii, aby miguelistów do powstania pobudzić, równie też rozgłosił, iż chce rzucić się w góry Toledo, a w tymże czasie pozornym maraszem pociągnął ku Sewilli, tak, że go wszędzie oczekiwano, oprócz na gościńcu do Granady, gdzie właśnie się udał. — Jeżeli Gomez w rzeczy samej do Granady ciągnie, to może w tym celu, aby ztamtąd wtargnąć do Murcyi i królestwa Walencyi. Nikt go tam w jego pochodzie nie wstrzyma, i zdaje się, że najbezpieczniej z Quilezem, Cabrera, Seradorem, wzmocnionymi mnóstwem ochotników, i z niezmierną zdobyczą, powróci wielkim gościńcem wojskowym nazad w tę okolice, z kąd ich wziął do swojej wyprawy. — A jednakże przeszło 20,000 gwardyi narodowej w siedmiu prowincjach, z których Andaluzya się składa, stoi gotowej do wyruszenia, uzbrojonej i uformowanej w bataliony; dywizya jenerała Alaix liczy 6000 ludzi, oprócz tego stoi najmniej 6000 wojska liniowego w tych prowincjach, a nakoniec Rodil, takąż liczbę mógłby od swojej armii oderwać. Niepojęta jakaś

zła dola od początku wojny domowej zdaje się towarzyszyć wszystkim wojennym działaniom.

Wielka Brytania i Irlandya.

Obywatele Limeriku w Irlandyi, wyprawili niedawno spaniałą ucztę kanclerzowi izby skarbowej p. Spring-Rice, który ich dawniej zastępował w parlamencie. Z tego powodu p. Spring-Rice miał mówę, przyjętą z radośnym zapalem, w której mówił stanowczo, iż on i jego towarzysze wspólnie pragną, aby Irlandya sprawiedliwość odniosła. Zarzuty Torysów równie są niesłuszne, jak zarzuty radykalistów przeciw rządowi, — Rząd bowiem czynił co mógł, lubo jeszcze wiele do uczynienia pozostaje, mianowicie dla Irlandyi najpiękniejszej ozdoby korony angielskiej. Ministrowie uważają Irlandyję za ściśle związaną z połączeniem królestwem; tém samém pracując dla Irlandyi przynoszą całemu krajowi pożytek; nienależy uważać Irlandyję tylko za kopalnię ołowiu; kiedyś stać się ona może najbogatszą złota i diamentów miną. Co się tycze reformy irlandzkiego kościoła stałym jest zamiarem ministrów, utrzymać klauzulę appropriacyjną przezco nadwyżki przychodów kościelnych, oprócz potrzeb kościoła, obrócone będą na powszechne wychowanie ludu. Wszystko to, podobnie jak akta emancypacyi i reformy, przeciw którym Torysowie taki zacięty stawili opór, dójdzie swojego kresu na drodze konstytucyjnej. Uczta zakończyła się toastem za zdrowie O'Connella. Między irlandzkim członkiem parlamentu Sharmam Crawford a O'Connellem wszczęła się sprzeczka, z powodu iż ostatni nie wspierał projektu p. Crawford wniesionego na przeszłym posiedzeniu parlamentu, za ustanowieniem biłu ubogich w Irlandyi. — Lord Cloncurry przyłożył się najusilniej do pojednania tych członków O'Connell chociaż opornie, jednakże teraz przychylił się za Irlandzkim bilem ubogich.

Francuzki poseł na posłuchaniu, które otrzymał u króla d. 12. października, wręczył j. k. m. list od swego monarchy. Tegoż samego dnia złożył kapitan Roberts ozdoby dostojenstwa po swoim s. p. Wuju, wice admirałowi Sir John Gore, to jest order Bath i Gwelfów.

Francyja.

Ogłoszenie niewypłaty procentów od hiszpańskiego długu sprawiło na giełdzie wielkie zamieszanie — a Mendizabal stracił już wszelki kredyt.

Jenerał-porucznik hrabia Klarens de la Roncière ogłasza w *Journal des Debats* iż dokładnymi dokumentami w dz. *Observateur des Tribunaux* dowiedzie niewinności swojego syna (w sprawie panny Morel), i tym końcem poda publiczności dobrowolną opinię sławnego prawnika

lorda Abinger (Sir James Scarlett), jak i uwagi niemieckiego lekarza dr. Matthäi. —

Podług Monitora Algierskiego z d. 7. krajowcy którzy służyć w wojsku posilkowém, zostali z ran poniesionych niezdolnymi do boju, otrzymali przyzwolone wsparcie.

Otrzymało wiadomości o dwóch jeńcach francuzkich znajdujących się w rękach Abdel-Kadera. — Mają się z nimi bardzo po ludzku obchodzić; jedzą u stołu Abdel-Kadera. — Powaga Abdel-Kadera u wielu pokoleń na bardzo wziętą trzyma się poddawie.

Podług dz. *Mémorial Bordelais* ministeryjum wojny chwyciło się nowych środków, w przeszkodzeniu na granicy wszelkim dowozom dla Dou Carlosa. Zwierchności, których się to dotyczyć, otrzymały w tej mierze najsurowsze rozkazy.

Minister oświecenia publicznego wyznaczył komisyję, która ma rozstrząsnąć pytanie: Jakim sposobem, czyto przez układy z obcemi mocarstwami, czyli przez postanowienia prawne zapobiedz stratom jakie handel księgarski we Francyi ponosi przez zagraniczny przedruk dzieł wydawanych nakładem krajowych księgarzy. — W liczbie członków komisyi znajdują się autorowie: Villemain, Arago, Lamartine i Wiktor Hugo.

Królestwo Sardyńskie.

J. k. m. król Sardyński d. 19. października ze zwykłemi ceremonijami dawał posłuchanie hrabiemu Brunetti, szambelanowi j. c. k. apostolskiej mości, przybytemu w charakterze nadzwyczajnego posła i pełnomocnika j. c. k. m. Cesarza Austriackiego.

Niemcy.

Hamburskie dzienniki piszą co następuje: Ostatnimi dniami na Elbie przy Glückstadt i na Stoerze przy Jetzehoe i Heiligenstedten postrzeżono rzadkie zjawisko, to jest: iż woda przez 10 do 12 godzin zapominała o swoim zwykłym przybyciu i upływie trzymając się w równej mierze; tak dalece, że na kotwicach stojące okręty, które podług przybytu lub upływu, tak lub owak stoja i obracają się, ciągle nieruchomie na jednym pozostały miejscu. Przyczyna tego zjawiska zdaje się pochodzić nie tylko z nadzwyczajnych w tym czasie panujących upałów, ale jest oznaką jakiegoś dalekiego trzęsienia ziemi; podobnie jak wdzień wszystkich ŚŚ. r. 1755 podczas trzęsienia ziemi w Lizbonie, także same zjawisko dało się widzieć w tej stronie.

Na zgromadzeniu niemieckich badaczów przyrody w Jenie, radca lekarski; Ulrich z Kobleneyi, czytał rozprawę o doglądaniu chorych przez siostry miłosierdzia, któryto zakład jak go dzie-

sięcioletnie nauczyło doświadczenie, jest i najwyborniejszy i najtańszy, przyczem wniósł projekt zaprowadzenia w protestanckich Niemczech podobnego zakładu z niektórymi odmianami. — Liczba zgromadzonych członków wynosiła 360, a innych obcych 168. —

Związek celny niemiecki.

Następujące szczegóły o związku celnym niemieckim, przez układy w ostatnich latach zwiększonym, za pomocą którego rzesza niemiecka dopięro do rzędu europejskich mocarstw handlowych się wzniosła, czytane będą nie bez zajęcia. Związek celny obejmuje przestrzeń 8252,71 mil czworogrannych z ludnością, 25,224,668 głów; wypada więc w przecięciu na milę czworograną 3048 Stosunek mil czworogrannych do mil granicznych, jest jak 1000 : 129, gdy tymczasem dawniej stosunek ten był jak 100 : 210 w Prusiech, w innych związkowych państwach był on daleko niekorzystniejszy. Granice związku celnego pokazują się w roku 1836 następujące: A. Granice morskie. Kraj morza Bałtyckiego, począwszy od Księstw Meklenburskiego; aż do granic Rosyi: Prusy 128,0 mil, B. Granica lądowa 1) ku Polsce i Rosyi: Prusy 183,50 mil; 2) ku wolnemu miastu Krakowu: Prusy 4 mile; ku Austrii: Prusy 103,57, Saxonija 58, Bawaryja 138,40, razem 299,77 mil; 4) ku Szwajcaryi: Bawaryja 2) Królestwo Württemberskie 3,10, Księstwo Badeńskie 35,25, razem 40,55 mil; 5) ku Francyi: Prusy 18, Bawaryja 11,10, Badeńskie 25,25 razem 54,35 mil; 6) ku Luxemburgowi Belgii, Niderlandom: Prusy 83,60 mil; ku Księstwom Hanower, Brunawik, Lippe: Prusy 172,22 Hesy elektoralne 16,40, razem 188,62 mil czworogrannych: ku Księstwu Meklenbursko-Szwerynskiemu i Strzelickiemu: Prusy 82,50, razem 1064,49 mil czworogrannych. Z wyżej wykazanych mil granicznych przypada na pojedyncze Państwa związane: 1) Prusy 774,99 mil; 2) Bawaryja 151,56 mil; 3) Saxonija 58 mil; 4) Królestwo Württemberskie 3,10 mil; Hesy elektorskie 16,40 mil; Badeńskie 60,50 mil; somma 1064,49 mil. Ludność i rozległość krajów do niemieckiego celnego związku, jest następująca: W Królestwie Pruskiem, prócz Newazatel, lecz łącznie z krajami, których ludność przy podziale dochodów temu Królestwu, za pewnem wynagrodzeniem dolicza się 13,800,126 głów, 5157,21 mil czworogrannych. 2) W Królestwie Bawarskiem wraz z doliczkami saskiemi 4,252,813 głów 1477,28 mil czw.; 3) W Królestwie Saskiem 1,595,668 głów, 271,69 mil czw.; 4) W Królestwie Württemberskiem łącznie z księstwami Hohenzollern-Sigmaringen i Hechingen 1,631,779 głów, 385,15 mil czw.;

5) W Elektorstwie Heskiem 700,327 głów, 182,10 mil. czw.; 6) W wielkiem księstwie Heskiem wraz z Homburskiem 769,691 głów 179,25 mil. czw.; 7) W krajach należących do związku Thuringi-
ckiego 908,478 głów, 233,40 mil. czw.; 3) W wielkiem księstwie Badeńskiem z częścią księstwa Hohenzollern-Sigmaringen 1,232,185 głów, 279,54 mil. czw.; 9) W księstwie Nassauskiem 373,601 głów 82,70 mil. czw.; 10) W wolnem mieście Frankfurcie 60,000 głów, 4,45 mil. czw.; Ogółem 25,324,668 głów, 8252,71 mil. czwor.

Prussy.

Na wyższym Szlasku miała się pokazać Cholera, a mianowicie w Raciborzu, gdzie wiele ofiar sprzątnęła.

Królestwo Polskie.

Dnia 13. b. m. we wsi Walendowie, pod miastem Nadarzynem, na folwarku przy kopaniu dołów na kartofle, znaleziono 2 duże urny w kształcie dzbanów czyli bań, z pokrywami, w których dotąd jest popiół i małe kości z ciał palonych ludzkich, według dawnego zwyczaju za czasów pogańskich, przed zaprowadzeniem wiary chrześcijańskiej do Polski. Urny te są obmurowane kamieniem na ołowiu. Lubownicy starożytności mogą przybyć tamże dla obejrzenia tego ciekawego i interesującego miejsca.

Sir Elice, poseł króla W. Brytanii przy dworze perskim, w podróży swej z Teheranu przez Carogród i Odesę, przybył d. 20. października do Warszawy; tegoż dnia zaproszony był na obiad do księcia namiestnika królewskiego, d. 21. znajdował się w teatrze Rozmaitości, a d. 22. wyjechał do Anglii. (G. C.)

Rosyja.

N. Cesarz Jmć przybył do Petersburga z Carskiego siola we środę d. 7. października i znajdował się na zmianie warty, pośród wiernych i walczących swych żołnierzy, którzy przyjęli N. Pana hucznym serdecznym wyrażeniem miłości i uniesieniem. (T. P.)

Turcyja.

Journal d'Odesa z d. 13/25. października umieszcza wiadomości z Konstantynopola z d. 4/16. paźdz.: Wczoraj lord Ponsomby odebrał nakaz, przez Bukareszt, polecenia od swego dworu względem sprawy Churchilla, na które od dawna oczekiwali. Łatwo domyślamy się, iż publiczność mimo swojej niepolamowanej ciekawości, nie wie co aję w nich zawiera, a może i nigdy o tem wieść nie będzie. Wszystko, co wiadomo, na tem się kończy, iż nie ma więcej wzmianki o rozgłaszanym wyjeździe ambasadora angielskiego, i że pewien rodzaj przymusu, który panował w sto-

sunkach poselstwa angielskiego z Portą, w taki lub inny zakończy się sposób.

Pierwszych dni tego miesiąca rząd odebrał bardzo ważne nowiny od swojego wojska w Azji. Mehmed Reszyd basza przytłumił ostatnią iskrę powstania w Kurdystanie, opanowując twierdzę Revanduz Beja i samego dowódcę biorąc w niewolę. Porta przyjęła z radością tę wiadomość, a sułtan chcąc dać dowód wysokiego swego zadowolienia Reszydowi paszy, posłał mu wielki order cesarstwa i szablę honorową wielkiej wartości.

Przez tę samą sposobność dowiedziano się, że Reszyd pasza, który niezmierne skarby zabrał nieprzyjacielowi, ofiarował generałowi perkiemu, który nie daleko z tamtąd się znajdował, zapłacenie pretensyj wniesionych ze strony Persyi przeciw Revanduz bejowi za rabunki, jakie tenże w roku przeszłym popełniał na ziemi perskiej. Ale generał perski miasto przyjęcia tej wspaniałej ofiary, wysłał oddział wojska na granicę państwa ottomańskiego, i kazał zrabować wielką liczbę mieszkańców tureckich. Reszyd pasza pospieszył z doniesieniem do Porty o tym gwałtownym postępku, oczekując dalszych poleceń.

Postępowanie generała perskiego z Reszydem paszą w Kurdystanie, bardzo uderzającą ma zgodność z najnowszymi wiadomościami, odebranymi w tych dniach z Persyi. — Nie dawno w Erzerum wazczęła się zwada, w której jednego Persa zabito, a wielu innych pokaleczono. W skutek tego wypadku wszyscy kupcy z Tabriz podali przełożenia do rządu, i natychmiast wydano rozkaz zawieszenia wszystkich stosunków handlowych między Persyją a Turcyją, przyczem wezwano wszystkich kupców perskich, osiadłych w Turcyi, do powrócenia natychmiast do Persyi. Mówiono nawet o nieuchronnej wojnie między tymi krajami, albowiem Persowie mieli już wystawić dwa korpusy obserwacyjne na granicy, nie daleko od Bayezid. Wiadomość ta bez wątpienia jest niewczesną. Tymczasem szach stanął na czele swojej wyprawy przeciw Herat, która będąc już w pochodzie musiała się przez kilka dni zatrzymać, z powodu wybuchłej cholery w Meszyd, mieście leżącym na drodze, którą ciągnęła.

Wszyscy oficerowie angielscy, zostający w wojsku szacha, porzucili służbę, i oczekiwani są w Tabriz.

Rząd ottomański poczynił nowe rozporządzenia względem kościoła greckiego. Patrijarcha nie mając władzy, jak dawniej, działania podług swojej woli. Wszystkie sprawy tego kościoła będą podlegać zborowi złożonemu z 6 biskupów i dwóch radców, pod prezydentcyją patrijarchy; reszta biskupów nie powinna odtąd mieszkać w Konstantynopolu. W przypadku śmierci biskupa, na-

stepca jego mianowany będzie przez sobór, lecz godność tę potwierdzić powinna Porta. Żaden biskup nie będzie mógł być złożonym ze swego urzędu, jak tylko przez ministrów wysokiej Porty, w skutek szczegółowego raportu soboru, dającego powody tego złożenia i t. d.

Tenże dziennik z powyższej daty donosi także co następuje: Podróżni, którzy tu przybyli z Persyi, zaręczają, jako nie jest prawda, iżby szach perski powziął był myśl wypowiedzenia wojny Chanowi Kabulu, jak to już donosiliśmy podług dziennika Smyrneńskiego. Też same osoby utrzymywały również, iż wojskowi angielscy w służbie szacha, ani myśleli żądać uwolnienia od służby.

List z d. 4/16. października pisany z Konstantynopola uwiadamia nas, iż w zeszłym tygodniu umarło tam na zarazę 6800 osób.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnej.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 26. października 1836.

Przed targiem sprzedali: 1) Leib Allerhand, z Żurawna, 305 wołów; 2) Michel Koller, z Czerniowiec, 150; 3) Abba Allerhand, z Żurawna, 122; 4) Leib Weingarten, ze Stanisławowa, 112; 5) Judka Pelinowski, z Kiszénowa, 101 krów; 6) ditto. 150 wołów; 7) Itzig Baidaf, z Żurawna, 124; 8) Leib Bergmann, z Brzeżan, 165. — Ogółem 1229.

Kupili:	sztuk	Cena jednej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		cetnar.
Fischer i Steinbach, z Wiednia, ze st. N. 1.	305	313	—	—	9 3/4
Huber, z Wiednia, ze st. Nro. 2.	150	340	—	—	10 1/2
Gustas, z Pragi, ze st. N. 5.	108	340	—	14	9 1/2
Huber, z Wiednia, ze st. Nro. 4.	99	340	—	13	9 1/2
Allerhand, z Bleich, ze stada Nro. 5.	101	175	—	—	6 1/2
Gustas, z Ołomuńca, ze st. N. 6.	150	300	—	—	10
Huber, z Wiednia, ze st. N. 7.	111	340	—	13	9 1/2
Wanick, z Pragi, ze st. N. 8.	145	380	—	19	10
	1/2			1/2	

Przypędzili: 1) Chaim Weisberg, z Bokaczowic, 149 wołów; 2) Izrael Sacher, z Chodorowa, 148; 3) Mojżesz Brill, z Żurawna, 71; 4) Nachim Weissmann, z Żurawna, 82; 5) Epstein i Bilek, ze Stanisławowa, 103; 6) Wolf Hornik, z Żurawna, 90; 7) Leiser Bleicher, z Jajkowiec, 95; 8) Mojżesz Tabak, z Żurawna, 127; 9) Marmorusch, ze Stanisławowa, 135; 10) Tomasz Kpacz, z Tyśmienicy, 134; 11) Sam. Leonowicz, ze Stanisławowa, 120. Małemi partyjami 324. Suma przypędzonych 1878.

Kupili:	sztuk	Cena jednej sztuki w w. w.		radasz	Z tych sztuka 1 podług zdania detaktorów mogła wydać funt.	
		zr.	kr.		mięsa	łójna
Cech rzeźnicki z Berna, ze st. N. 25.	48	162	30	6	440	70
1/2				1/2		
Maurycy Freund, z Czech, ze st. N. 25.	48	162	30	6	440	70
1/2				1/2		
Cech rzeźnicki z Ołomuńca, ze st. N. 5.	60	115	—	—	360	50
Cech rzeźnicki z Berna, ze stada Nr. 4.	54	137	—	7	380	00
Cech rzeźnicki, z Berna, ze st. N. 2.	124	172	30	16	450	80
Steinbach, z Wiednia, ze st. N. 8.	124	156	15	—	440	60
Fabesch, z Wiednia, ze st. Nr. 1.	79	150	—	11	440	70
Marek Pollak, z Berna, ze stada N. 7.	80	146	15	10	380	50
Marek Pollak, z Berna, ze stada Nro. 6.	71	145	—	9	400	60
Rie, Wanick, Kraus, z Pragi, ze st. N. 9 i 10.	231	167	45	38	450	80
Małemi partyjami . .	390	—	—	4		
Dodawszy do tego radasz	108	—	—	108		
I ilość niesprzedanych	160					
wyniesie sumę . . .	1578					

Tego tygodnia znaczną liczbę wołów przypędzono, która w ogóle wynosiła 2807 sztuk. Z tych zakupiono przed targiem 1229 sztuk, rachując w to pod Nr. 5 przypędzonych 101 sztuk krów; na targowicę przybyło 1578 sztuk, z których mała tylko reszta sprzedana nie została. Bydło w ogóle dobrej było jakości; jednakowoż zdaje się, że ceny spadły, co by nawet należało życzyć, aby sprzedaż szła pomyślnie, a rzeźnik na niej nie tracił. W tym roku będzie to ostatni z najliczniejszych targów, przynajmniej nie zdarzy się, aby na raz 2000 sztuk przypędzono.